

M.

KIS LAP

CZIGÁNY ANYA. (Lásd a 198. lapon.)

A KIS SZABÓINAS,

vagy

egy bátor fiucska története.

— Elbeszélés. —

GY NI! még egy öltés . . . aztán még egy és Mihály gazda ködmöne kész. Tudom, ilyen szép ruhája még soha sem volt, ami különben csak az ő hibája; mért dolgoztatott eddig a szomszéd falubeli szabóval? Az talán olcsóbban elkészíti, de csak kontár-munka ez enyémhez képest. Akit én felöltöztetek, az lehet sánta, pupos, mégis szép legény lesz. Ugy bizony! De hozzám is jön mindenki a faluból, akinek ünneplőre van szüksége. Nevetnek, gunyolnak, pupos Gyüszü mesternek neveznek, — de azért mégis csak hozzám jönnek és jól megfizetik a munkámat. Bánom is én a többit.

Igy dörögött kis műhelyében az öreg Gyüszü mester, a falu öreg szabója, mialatt az elkészített ruhadarabot még egyszer végignézte. Épen befűzött a tübe, hogy más munkához fogjon, midőn erős kopogás hangzott az ajtón.

— No, ki az, mi az? kiáltá a majszter zsémbbel. Mire való az a nagy dörömbölés? Talán meg akarod próbálni, valjon az öklöd erősebb-e az ajtónál?

Egy vidám képű fiatal ember lépett be.

— Ejnye, Gyüszü mester, bizony nem mondhatnám, hogy nagyon szívesen fogadja az embert. Talán rossz kedve van?

— Olyan kedvem van, amilyen nekem tetszik, ahhoz semmi közöd. Mit akarsz?

— Nono . . . Gyüszü mester . . . csak nem akarja talán leharapni az orromat? szólt a legény nevetve.

— Ne fecsegi hiába! Mondd szaporán, mit akarsz.

— Megmondom, mindjárt megmondom, csak ne haragudjék. Hát, tudja majszter uram, vasárnaphoz egy hétre bucsu lesz s akkor mindig mulatságot is rendez a fiatalság . . .

— És aztán? Én nem vagyok fiatal ember, mi közöm a mulatságtokhoz?

— De van nekem! Én ott akarok lenni, tánczolni akarok . . .

— No hát tánczolj, mit bánom én.

— Ejnye, Gyüszü mester, engedjen már beszélnem. Hiszen azt jól tudom, hogy majszter uram nem jön tánczolni és azt sem bánja, hogy én tánczolóké vagy sem. Nem is emiatt jöttem, hanem mert szükségem volna szép új ruhára . . . tudja, Gyüszü mester, olyan vadgalambszin öltözetre, amnót Buzár Ferkónak készített. Megfizetem ám készpénzzel . . .

— Meghiszem, mert tudod, hogy másképp nem dolgozom. Hanem nagyon tévedsz, ha azt hiszed, hogy csak neked magadnak kell akkorra új ruha. Már négyen rendeltek új ruhát, nem tudom, elkészülhetek-e csak ezekkel is? A tiedre már nem marad időm.

— Dehogy nem! Kedves majszter uram, édes jó Gyüszü mester, ugy-é, csak tréfál? Hiszen olyan ügyes ember, ha akarja, bizonyosan elkészítheti még az enyémet is.

— Ahá, most édes, kedves majszter uram vagyok, ugy-é? Máskor pedig a pupos bagoly. No, nem bánom én, akár-

mit fecsegték rólam. A ruhád meglesz, szombaton este eljöhetsz érte, de a pénzt is hozd el. Most pedig menj dolgozdra.

A legény követte e nem épen barátságos tanácsot és távozott.

Mint látjuk, Gyüszü mester nem volt valami nagyon kedves ember s épen-séggel nem lehetett csodálni, hogy a faluban nevelték. sőt a pajkos gyerekek nem ritkán csufolták is. Az öreg majszter pedig csak annál mérgesebb és mogorvább lett, úgy, hogy alig állott szóba valakivel. Pedig nem volt rossz ember, csak az örökös magány és egy nagy betegség következményei tették embergyűlölővé. Fiatalabb éveiben derék katonáember volt s haza kerülve falujába, folytatta régi mesterségét. Egyszer azonban nagy esés következteben több hétig ágyban kellett feküdni s mikor végre fölkel, — pupos, nyomorék volt. Meggondolatlan emberek azt a helytelen tréfát üzték vele, hogy nem megy-e vissza katonának stb. S ez még inkább elkésérite. Bezárkózott kis házába, nem türt maga körül senkit s csak akkor beszélt az emberekkel, mikor ezek hozzá jöttek ruhát csináltatni. Nem is volt egyéb öröme, mint a munka; dolgozott reggeltől estig, a pénzt, mit megkeresett, eltette s aztán nem törődött a világgal.

Amiért is szaporán varrogatott késő estig, aztán vacsorált. — ami abból állott, hogy elővett egy darab kenyeret, egy kis szalonnát, egy pohárka gyenge bort és az ablaknál, a csillagos égre bámulva, lassanként elkölté. Még nem készült el egyszerű estebédjével, midőn hirtelen oda-

toppant ablaka alá a falu postása, s egy levelet dobott be.

— Itt egy levél Gyüszü mester számára. Jó éjszakát.

Gyüszü mester egészen elámult. Levél az ő számára? Valjon ki írhat neki? Hiszen nincs sehol a világon sem rokona, sem barátja . . . egy testvére volt, de az is már öt éve, hogy elhalt.

— No's, majd meglátjuk, ki alkalmatlankodik ezzel a levéllel . . . el kell olvasni s akkor megtudjuk . . . igen ám . . . csakhogy . . . ez bajos lesz.

Az bizony bajos volt, mert Gyüszü mester, bár a maga mesterségét nagyon jól értette, az írásban és olvasásban nem volt nagy mester; kicsiny korában nem tanították s később nagy nehezen tudta annyira vinni a dolgot, hogy saját nevét borsó nagyságu betűkkel aláírja, ha már épen okvetetlenül kellett. De idegen írást elolvasni . . . az bizony nagy feladat volt.

— Hm . . . eltart reggelig is, míg ezt a hosszú levelet végigbetüzöm . . . már hiába, nincs más hátra, el kell mennem a tanító urhoz, hogy olvassa föl nekem ezt a haszontalan firkát.

Kedvetlenül, de mégis csak utnak indult s bekopogott a tanítóhoz.

— Ah, Isten hozta, kedves Gyüszü mester. Mily ritkaság önt láthatni, szölt a tanító, szívesen kezét szoritva vendégével. Mivel szolgálhatok, kedves majszter uram?

— Egy kis kéréssem volna . . . nem szeretek ugyan magoknak alkalmatlankodni, de mégsem kerülhetem el . . . valaki egy hosszú firkát küldött nekem . . . én pedig nem vagyok tudós ember, soha

sem törődtem sokat a betüvel... most hát arra kérném tanító urat, olvassa föl nekem ezt a levelet. — ha ugyan nincs terhére.

— A világért se! Tessék helyet foglalni, mindjárt gyujtok gyertyát. Így ni! Most kérem a levelet.

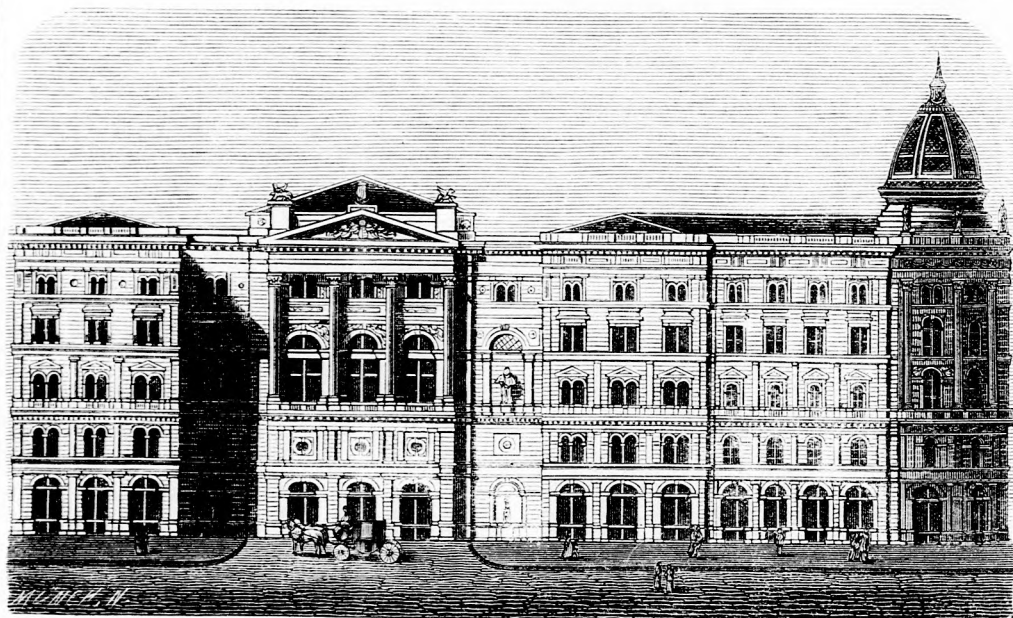
Gyűszü mester odaadta a levelet s aztán az asztalra könyökölve, kíváncsian

várta, mit fog hallani. A tanító pedig kezdé olvasni:

»Kedves sógor uram!«

— Ah, nem is tudtam. Gyűszü mester, hogy ilyen közeli rokona van.

— De igen... van, vagy inkább volt... azaz talán most is van. Egy bátyám volt, de meghalt már régen, özvegyen maradt felesége tehát sógorném.

A NEMZETI SZÍNHÁZ ÚJ ÉPÜLETE BUDAPESTEN. (Lásd a 203. lapon.)

Eddig nem hallottam róla semmit, de úgy látszik, mégis csak tartja az atyafiságot, ámbár én soha sem láttam... nem ösmerem. No meglátjuk, mit akar.

A tanító folytatta az olvasást. A levél így szólt:

»Kedvessógor uram! Bizonyosan csodálkozni fog, hogy levelet kap tőlem, akit

tulajdonképen nem is ösmer. Mig férjem, az ön boldogult bátyja élt, sokszor készültünk, hogy meglátogatjuk, de tervünk soha sem sikerült. Azóta talán már egészen meg is feledkezett rólam s én nem is mernék e levelemmel alkalmatlankodni, ha a szerencsétlenség rá nem kényszerítene.

hog
éves
özveg
ipark
gamm

nap
uras
nek
több
takar
tem

»Azt talán tudja, kedves sógor ur, hogy egy kis fiam van, Laczi, ki nyolcz éves volt, mikor férjem meghalt. Mióta özvegy vagyok, két kezem munkájával iparkodtam megkeresni a kenyeret magamnak és fiannak, iskolába járattam La-

czit s a tanító ur azt mondja, hogy Laczi a legderekebb tanuló az egész iskolában, okos és szorgalmas.

»De nem azért írok, hogy kis fiamat dicsérjem, hanem hogy elmondjam, milyen szomorú helyzetbe jutottam. Néhány hó-

TEKINTETES PULYKA UR. (Lásd a 198. lapon.)

nap óta nem tudok munkát találni. Az uraság, mely itt lakott a faluban s melynek dolgoztam, elköltözött a városba és többé nem is tér vissza; ami kevés megtakarított pénzem volt, azt már elköltöttem és most nem tudok egyebet tenni,

mint hogy szolgálatba állok. Kaptam is meghívást egy igen derék urasághoz és nagy örömmel elfogadnám, — de mi lesz az én Laczi fiamból? Még csak tizenkét éves, kicsiny arra, hogy magára hagyjam, magammal pedig nem vihetem a városba

Ön, kedves sógor, az egyetlen ember a földön, a kihez segítségért fordulhatok s ha ön megtagadja kérésemet, akkor valóban nem tudom, mitevő legyek.

»Kérésem nagy, igen nagy: fogadja magához fiamat, az ön testvére fiát! Hadd tanulja meg a szabó mesterséget; Laczika ügyes, szorgalmas fiu, s önnek, tudom, sok munkája van. Fiam segítségére lesz s örökké hálát fog mondani a jótéteményért

melyben öntől részesül, én pedig imádkozni fogok Istenhez, hogy áldja meg önt jóságáért!

»Nagyon kérem, feleljen minél előbb, akár teljesítheti kérésemet, akár nem. De én hiszem, hogy nem fogja eltaszítani szegény kis unoka öccsét s e reményben maradok

szerető sógornéja

Borbála.«

(Folytatása következik.)

CZIGÁNY ANYA.

(Képpel a címlapon.)

§ ZEGÉNY asszony, füstös asszony,
Czigány asszony vagyok én.
A falnak legvégében
Kis putriban lakom én.

Kiesi barna, füstös rajkó
Az én kiesiny gyermekem,
Ez a legdrágább jószágom
Az egész földön nekem.

TEKINTETES PULYKA UR.

(Képpel a 197. lapon.)

DUR, dur, dur,
Tekintetes pulyka ur,
Tisztelettel megkövetem:
Valjon minek köszönhetem
A ritka szerenését?
Ime, itt van egy szék.
Tessék, foglaljon helyet
S adja elő az ügyet
A mely hozzám vezet,
Ha hogy elbeszélheti.
»Durgom, dorgom,
Nekem itten nincs más dolgom,

Mint hogy azt kérdezzem meg:
Itt van-é azon gyerek,
A ki reggel
Hogy menne az iskolába
Kis kövekkel,
Sárköloncezel megdobála.
Durom, dürröm,
Ezt nem türröm.
A nevét is megmondták,
Im e könyvben itten áll;
Azt beszélik rosz deák,
És a neve Rontó Pál.
Durgom, dorgom,
Sok a dolgom,
Hamar, hol van a gyerek? . . .
Egy kicsit had verem meg!
Dur, dur, dur,
Tekintetes pulyka ur,
Faluvégen keresse
Ottan lesz még ma este.
Rontó Pál nem lakik nálunk,
Vele nem egy házban hálunk.
És ezennel dur, dur, dur
Magunkat Pulykási ur
Alázatosan ajánljuk!

IBOLYÁK A HÓ ALATT.

— Beszélyke. —

(Vége.)

OLT ekkor öröm és ugrádozás!
A kis leányka majd kiugrott a bő-
réről örömeiben s még Pali sem
tudta eltitkolni örömét és őszinte szavak-
kal mondott köszönetet Petinek. Aztán
hazavitték a kis kecskét. Peti barátunk
pedig szinte maga is csodálkozott, hogy
e napon többé nem lepte meg a rosz kedv
és unalom; ellenkezőleg egészen boldog-
nak érezte magát, mert mindig előtte
lebegett, milyen boldog a kis Mariska és
a jó Pali s ez boldoggá tette őt magát is.

De másnap, harmadnap Peti már
megint csak a régiben volt, nem találta
örömét semmiben, unatkozott s mikor
végre már épen nem tudott mihez fogni,
elment a szegény Paliék tanyájára láto-
gatóba. Ott bizony senkinek sem jutott
eszébe busulni és rosz kedvűnek lenni,
mindenkinek tele volt mindakét keze mun-
kával. Pali és Mariska épen a kertben
dolgoztak s Peti kissé szégyenkezve nézte,
mily szorgalmasan és hasznosan töltik ezek
az időt, mialatt ő csak haszontalanul fe-
csérli. De azért nem tudta, mitévő legyen.

Mialatt Pali és Mariska dolgoztak,
egyszerre előszökkent a kis kecske és
mekegve bámult a leánykára.

— Jaj Istenem! kiáltá Mariska, sze-
gény kis gida éhes, ma még nem szed-
tünk neki füvecskét. Jójj, Pali, menjünk
füvet szedni.

Pali apjának nem volt sem rétje,
sem kaszálója, honnan könnyű módon le-
hessen füvet hozni; csak az országot men-

tén, árkok partján kellett nagy fáradság-
gal apránként összeszedni. De a két gyer-
mek nem röstelte a fáradságot s egy jó
félóra mulva összeszedtek annyi füvecskét,
hogy elég volt a kis kecskének egész
napra. Fáradtan, izzadt homlokkal tér-
tek haza, az igaz, de Peti láthatta aztán
azt is, mily nagy gyönyörűségük telt ab-
ban, mikor a gida jóízűen lakmározott a
füvecskén.

Peti látta jól, miként szereznek ma-
guknak kis pajtásai kellemes órákat, sejt-
tette is, mily uton lehet megelegedésre
szert tenni, de azért mégsem tudott ma-
gával tisztába jönni, nem tudta magát
elszánni. Azonban Pali, ki életre való,
eleven eszü fiu volt, jól látta viszont Peti
baját s már rég elszánta magát valamire,
csak a kedvező alkalmat várta.

Egy napon Pali épen Petiéknél volt,
midőn Peti anyja pirongatta a cselédeket,
hogy a kertben levő nagy szőlőlugas mért
nincs rendbe hozva, a galyak vadul nőnek
jobbra balra, nem fog teremni semmi, ha
idejekorán le nem nyesik a fölösleges haj-
tásokat.

— Az bizony hiba, felelt az öreg bé-
res, de mi azon nem segíthetünk. Kint a
mezőn fontosabb és sürgősebb a munka,
nem tehetünk róla, ha az egész szőlőlugas
elpusztul is.

Ez a szőlőlugas a légszebb pontja
volt a kertnek s kedvencz helye Peti szü-
leinek. Pali gondolatokba merülve ment
haza s otthon egy kis tanácskozást tar-
tott apjával, aztán elégedetten mosoly-
gott, mint a ki tisztában van tervével.

Másnap épen szünidő volt, nem kel-
lett iskolába menni. Pali korán reggel

átsétált Petiékhöz. Épen a ház előtt találta Petit anyjával együtt.

— Jó reggelt kívánok, édes asszony néni! szolt Pali Egy kéréssel jöttem ...

— És ugyan mi volna az?

— Arra kérem, engedje meg asszony nénem, hogy mi ketten Petivel rendbe hozzuk a szőlőlugast. Tudom, hogy most itt senki sem ér rá, nagy mezei munka ideje van; de mi majd szépen lenyesegetjük, megtisztítjuk, úgy hogy estére egészen rendben lesz.

Peti ugyancsak bámult. Mi jutott eszébe ennek a Palinak, hogy őt ilyen munkába akarja befogni? Röstelt ugyan ellene szólani, de végre mégis megjegyze:

— Igen ám ... de én ... én ahhoz nem értek!

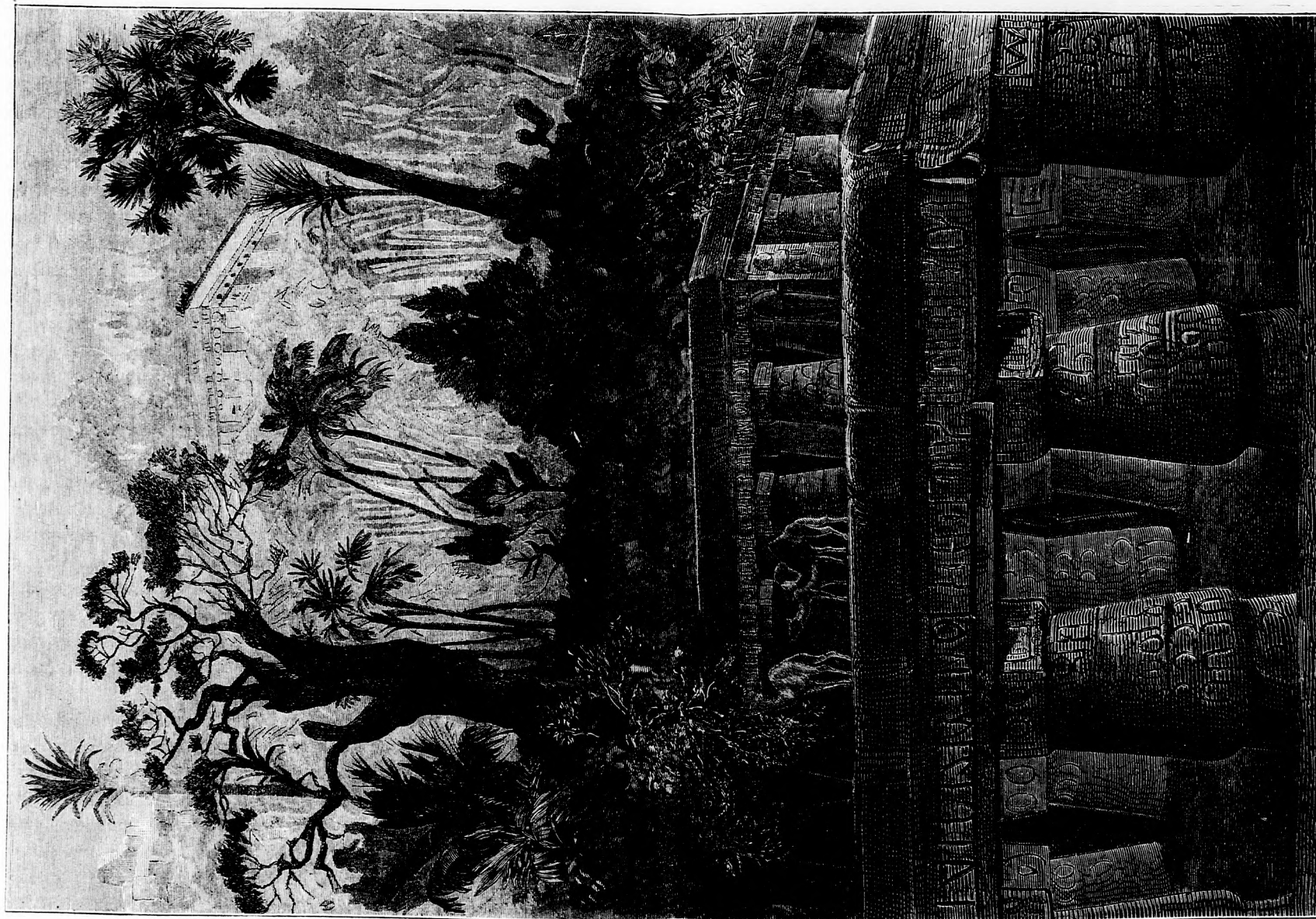
— Az nem baj, szolt Pali; majd meg-

mutatom, mit és hogy kell csinálni; nem boszorkányság az, csak egy kis figyelem és ügyesség kell hozzá. Jer, fogjunk hozzá

szaporán. Petinek nem akaróztott ugyan, de mégis szégyellte, hogy mikor az idegen Pali dolgozni készül, ő magát kivonja a

dologból, holott épen saját kertjükről van szó; kissé kelletlenül tehát, de mégis hozzálátott a munkához és iparkodott mindent úgy tenni, amint Pali mutatta. Pali pedig az efféle munkához jól értett s mikor már egy-két óráig dolgoztak, Peti maga is örülni kezdett titkon az eredménynek. Délre a nagy lugas fele már szép rendben volt s igazán gyönyörűség volt nézni. Midőn a gazda ebédre hazatért a mezőről s nem látta fiát a szobában lézengeni, meglepetve kérde:

— Hát Peti hol van?

SZEMIRAMISZ FÜGGŐ KERTEI. (Lásd a 202. lapon.)

— A kertben dolgozik, felelt az anya büszkén.

Gazduram nem akarta hinni, de tekintvén az ablakon, csodálkozva látta, hogy biz az mégis úgy van. Kiment a fiukhoz s maga hívta be őket ebédre. Miközben így szólt Palihoz:

— Hallod-e, Pali, te valóságos csodát műveltél, megdolgoztattad Petit, kedved esináltál neki a munkához. Ezt soha sem hittem volna.

Az ebéd ugyancsak izlett mindenkinek, de talán leginkább Petinek és még a jó ételnél is jobban esett a dicséret, melyet szüleitől kapott. Egészen büszke volt magára s ebéd után már csöppet sem vonakodott, midőn Pali hívta, hogy fejezzék be a megkezdett munkát.

Ozsonna idejére elkészültek a munkával, a tömérdek galyat, levelet, melyet leszedtek, szintén elhordták s aztán megpihentek az ekként rendbe hozott lugasban. Petinek ragyogott az arca az örömtől, — fáradt volt, de ezt nem érezte, csak azt, hogy ez a gyönyörű helyecske az ő munkája segítségével jött létre s ezentul kétszeres örömmel fog ide jöhetni s hűsölhetni, mikor a nyári nap kint forrón perzsel.

Másnap, midőn Pali találkozott barátjával, Peti így szól:

— Gyere, Pali, nézzük meg a lugasunkat! Olyan szép, nem győzöm nézni. Nem tudom, honnan van, de már régóta nem telt semmi benolyan örömem.

— Én tudom, honnan van, felelt Pali mosolyogva. Emlékszel-e még az ibolyákra a hó alatt, és arra, amit akkor a tanító ur mondott? Tegnap követted

azt a böles mondást, mert az nem jelent egyebet, mint hogy az ember annak örül legigazabban, amit saját munkájával és fáradságával ér el. Ha valamely munkánk jól sikerül, ez nagyobb gyönyörűség, mint ha bárminő ajándékot kapunk másoktól. A ki tehát derülten akarja élni életét, keressen erejéhez mért munkát s ennek gyümölcsében édes jutalmat talál, — megtalálja az ibolyát a hó alatt!

Peti megölelte derék, okos barátját s ezentul iparkodott hozzá hasonló lenni. És nem is bánta meg, mert többé nem ismerte az unalmat, rossz kedvet, hanem hasznos munkának szentelve idejét, boldogan és elégedetten tölté napjait.

SZEMIRAMISZ FÜGGŐ KERTJEI

vagy

az ókor egyik csodája.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

ASZENTIRÁSBÓL bizonyosan olvastatok már valamit Babylonról. Óriási nagyságu és roppant falakkal megerősített város volt ez, fővárosa az aszíriai birodalomnak s nemcsak a »babiloni torony«-ról volt híres, hanem arról is, hogy itt volt az ókor hét csodáinak egyike.

Réges-régen, több mint két ezer esztendővel ezelőtt tudniillik az akkor ismert összes országokban hét olyan építmény volt, melynek nagyszerűségét bámulták az emberek s ezért elnevezték a világ hét csodájának. E hét csoda egyike volt a függő kert Babylonban.

Babylon városának környéke régente épen úgy, mint most, sivatag pusztaság volt, melyben csak itt-ott termett egy-egy vézna fácska. Történt pedig, hogy egyik hatalmas babiloni király neje, ki szép hegyes vidéken született és növekedett, panaszkodék a királynak, hogy nem

tud hozzászokni a homokpusztasághoz. Midőn a király kérdezte, hogy mi volna hát kedvére? — a királyné azt válaszolta, hogy szeretné, ha olyan kertjei volnának, melyek hasonlítanak szülőföldje bérczes vidékeihez.

Ez nem volt csekély kívánság s aki hallotta, mindenki lehetetlennek tartotta. Hogyan lehetne erdővel borított hegyeket teremteni a sok homokpusztán?

De a hatalmas király akarta és megtörtént. Torony magasságu óriási oszlopokat állítottak föl végtelen hosszú sorban s az oszlopokra kögerendákat raktak keresztbe. Ez volt az első emelet. Erre aztán, a szélén tágas helyet hagyva, megint oszlopokat emeltek és ily módon öt óriási terrasse emelkedett egymás fölött, hasonlóan egy nagy hegyhez. Oldalt különböző csarnokok, hűvös barlangok voltak, fölül pompás kéjlakok, ugró kutak, vizesések stb. Azután telehordták jó földdel és ebbe ültettek növényeket, a világ minden vidékéről összegyűjtve a legritkább, legszebb és legnagyobb fákat. Képzhetni, hogy a királyné meg volt elégedve, mikor e csodás nagyszerűségű kertben sétált s az emberek messze országokból jöttek a csoda bámulására.

Azóta sok száz esztendő mult, — Babilon városa elpusztult, eltűnt a föld színéről s vele eltűntek a csodás függő kertek is. De azon a helyen, hol hajdan Babilon állt, mélyen a földben most is találnak romokat, melyeken a tudósok fölismerik, hogy a függő kertek oszlopai voltak. De még más nyoma is maradt e kertnek, t. i. a fák és növények. Azon a környéken, sőt az egész országban alig látni más fát, mint a pálmát. De azon a helyen, hol hajdan Babilon állott, egy kis területen egészen másnemű, e vidéken különben ismeretlen s igen-igen vén fák tenyésznek s valószínű, hogy ezek még azon fák sarjaiból eredtek, melyek hajdanában Szemiramisz függő-kertjeiben pompáztak.

BŐJTI HAL.

(Képpel a 208. lapon.)

HAL, hal, hal,
Be jóizü hal,

Egyik csuka, másik potyka,

A többi meg mind esikoeska —

Hal, hal, hal,

Be jóizü hal!

A NEMZETI SZÍNHÁZ BUDAPESTEN.

(Képpel a 196. lapon.)

Ez a tornyos épület nem hiába tornyos. Mert valóságos templom az. Temploma a magyar művelődésnek, melynek oltárán a színművészet papjai estéinkint áldoznak a magyar közönség áhítatos részvéte, zajos éljenei közt.

Alig negyven éve, hogy menedékhelye is alig jutott édes hazai nyelvünknek az ország fővárosában. Eleinte túrték s a j á t birtokán — de ma már három felől is (itt, a népszínházban s a várban) zeng szét s a negyedik ponton fog csak igazán szerte zengeni: a dalmü-színházban, mely már épülőben is van a sugár-uton.

A nemzeti színház épületének első emeleti sarki részében vannak a magyar írók és művészek társaságának termei, hol a nehéz napi munkában elfáradt tagok kedélyes beszélgetés, játék, olvasás, zene s néha — úgy farsangban — egy-egy táncvizigalom által szerzik vissza szellemöknek szükséges rugékonyságot. Itt érdekes fölolvadásokat is tartanak s ilyenkor, ha ki benézne az ablakon, együtt látná legtöbbjét a magyar jelesb íróknak s művészeknek.

Az épület igen nagy szabásu s tornyát a tiszai vasuton érkező már Kóbányánál veszi észre.

A ki közületek a fővárosba jó, bizonyára nem fogja elmulasztani hogy megnézze a nemzeti színház új palotáját.

A PÓSTAGALAMB.

A SZÁRNYAS állatok között nagyon kevés az olyan, melyet az ember bizonyos hasznos dolgokra betaníthatna, mint p. o. a lovat teherhordásra, a kutyát házőrzésre stb. A madarak nem engedik magukat ilyen szolgálai munkákra rászorítani s csak kivételesen találunk olyan szárnyas állatra, melyet céljainkra felhasználhatunk. Ilyen a sólyom, melyet be lehet tanítani, hogy más madarakat elfogjon a levegőben s odavigye gazdájának. De a sólyomnál még hasznosabb a galambok egy fajtája, mely leveleket visz egyik helyről a másikra s ezért postagalamb nevet kapott.

A postagalambnak, — mint sok más madárnak, — az a tulajdonsága, hogy ha rendes lakhelyéről bármily messzire elviszik s a távolban fogva tartják, mégis, mihelyt ismét szabadon bocsátják, visszaröpül és haza talál régi fészékébe, vagyis, mivel a galamb házi állat, visszamegy abba az udvarba, a hol azelőtt lakott. Ezt a tulajdonságát már nagyon régen ismerték és az ókor történelmében olvasunk példákat, hogy az emberek galambok által küldtek híreket egymásnak, mikor más módon nem izenhettek, vagy pedig azt kívánták, hogy a hirt mentül előbb megtudják. Akkoriban nagyobb

szükség is volt a galambpostára, mint most, mert akkor nem volt sem vasút, sem távirda, mint van most nekünk. De azért megtörténik most is, hogy szükségessé válik a postagalamb, mert másképp nem lehet üzenetet küldeni. Történik pedig ez háboru idején, mikor az ellenostrom alá vesz valamely várat és nem ereszt

senkit se be, se ki. Ekkor aztán az ostromlottak nem tudnak magukról más módon hírt adni barátaiknak, mint a levegőn keresztül, a levegőben pedig csak a madár tud röpködni és így a galamb válik postássá. Erre azonban előre kell készülni, még pedig olyformán, hogy egy olyan helyről, a hová az ellenség nem jut el, sötét kalitkában viszik a galambokat a várba s itt is fogva tartják. Mikor aztán hírt akarnak kiküldeni, kivesznek egy galambot, tollára erősítik a levelet és szabadon bocsátják. A galamb eleinte magasra fölrepül, mint ha vizsgálódnék, melyik irányban röpködjön; aztán nagy se-

bességgel megindul s addig nem pihen, míg vissza nem jut arra a helyre, a honnan elhozták. Itt pedig mindig vigyáznak s amint egy galamb megérkezik, elfogják és leveszik róla a levelet.

Régebben a levelet a galamb nyakára vagy szárnyára kötötték, de röpködésközben innen a galamb sokszor elvesztette. Most tehát a farka nagy tollainak

egyikére göngyölik a papírost s innen soha sem vész el, mert e tollait a galamb röptülés közben is mozdulatlanul tartja. A képen a fehér pont mutatja, hová szokás a levelet erősíteni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« X. köt. 4-ik számában megjelent szótalány megfejtése:

„Tíz parancsolat.“

Helyesen megfejtették: Zlinszky Aladár és Ida, Molecz Károly, Bernáth István és Lajos, Littmann Irma és Mari, Pick Dezső, Hecht Szeráin és Gabriella, Trommer Gyula, Kastal F.

*

A »KIS LAP« X. köt. 9-ik számában közölt történeti feladvány megfejtése:

„Solon. Plato. Chilon. Periander. Phokeon. Bion stb.“

Helyesen megfejtették: Szőke Erzsébet, Koczán Gábor, Pöll Berta, Térü Gyula, Kozma Sándor, Tóth János, Náray Károly, Polyák Lajos, Rothfeld Hermína, Ritter Regina, Lukács László, Rozenfeld Jenő, Kásádi Mária és Sándor, Nesztinger Ilona, Csiky Gyula, Seidmann Jakab, Hütter Károly, Mihelics Izabella, Hável Bella, Grünwald Kornél, Littmann Irma és Mari, Klein Cecil, Schäffer Kornélia és Lajos, Hajduska Szidónia, Weiner Gyula, Basch Laura és Soma, Stern Berta és Róza, Fischer Cecil és Adolf, Burján Aranka és Aladár, Majláth Gusztáv, Spitzer Arthur, Gutmán Hermína és Jenny, Katona Linka Lenke és Lajos, Nyíry Izabella, Bernáth István és Lajos, Kunstadt Malvin, Jakab és Majer, Novák Etelka, Molecz Károly, Szmrecsányi Antal, Sztankovics Gyula, Czinner Gyula, Ábrám Adolf, Hallósy László, Tolnay Kornél, Salzberger Ede, Frommer Gyula, Zoltán Jolán.

*

A »KIS LAP« X. köt. 10-ik számában közölt sajtóhibás írás megfejtése:

„A sajtóhiba akárhányszor rontja el a legokosabb gondolatot, úgy hogy vagy érthetetlen, vagy együgyű lesz általa.“

Helyesen megfejtették: Richter Aladár, Nagy Sándor, Epstein Gyula, Tolnay

Kornél, Lintner Géza, Hallósy László, Szervánszky Ida, Czinner Gyula, Ábrám Adolf, Térü Gyula, Fodor Anna, Moes Gyula és Laura, Gyeörgy Magda, Szekerák Alexandra, Szabó Zoltán, Kohn Fülöp és Sándor, Molecz Károly, Schulz Nelli és Sándor, Rónay János, Novák Etelka, Kunstadt Malvin, Jakab és Majer, Singer Erzsébet, Bernáth István és Lajos, Boda Klótild, Stratyánszky Géza, Nyíry Izabella, Schiffer Imre, Soltész Dezső, Fischl Ida, Viktor és Ödön, Levatic Mariska, Katona Linda, Lenke és Lajos, Világhy Erzsébet, Stankovics Gyula, Gutmán Hermína és Jenny, Hütter Károly, Frank Károly, Festetics Mariska és Géza, Beöthy Anna, Szőke Erzsébet, Majláth Gusztáv, Görgy Vilma, Pulitzer Cecília, Altenburger testvérek, Geiger Irén, Farkas Janika, Sivó Mariska, Rothfeld Hermína, Grünwald Kornél, Rásky B., Bokor Dénes, Kreutzer Karolin, Kollerfy Róza és Mihály, Koczán Gábor, Barnóczy(?) Erzsébet. (Ez utóbbi megfejtés Isaszeghről érkezett, de az aláírás olvashatatlan. Mäskor tisztábban írj ki nevedet, kis leányom. F. b.) Salzberger Ede, Trommer Gyula, Zoltán Jolán, Pöll Berta, Ritter Regina.

*

A »KIS LAP« IX. köt. 11-ik számában megjelent bibliai feladvány megfejtése:

„Jézus és a szamaritánus nő.“

Helyesen megfejtették: Nagy Sándor, Sivó Mariska, Wietel Janka, Kunczl Janka, Hallósy László, Ordódy Ferencz és Antal, Piltz András, Nyíry Izabella, Molecz Károly, Rankl Maresa, Térü Gyula, Benacek Ilona, Szmrecsányi Antal, Zoltán Jolán, Pöll Berta, Kollár Szitónia.

*

A »KIS LAP« X. köt. 11-ik számában közölt betűrejtvények megfejtése:

„Mindenható. Kétely. Tévely.“

Helyesen megfejtették: Makra Ilka és Rózsika, Moes Gyula, Scheer Emil, Wolák Izabella, Janka és Adél, Sivó Mariska, Keresztszeghy Gyula, Husovszki Mari és Ida, Schmetzer Rózsa, Kunczl Janka, Lintner Sándor és Géza, gr. Festetics Mariska és Géza, Ordódy Ferencz és Antal, Majláth Gusztáv, Vármossy Zoltán, Nyíry Izabella, Molecz Károly, Szabó Zoltán, Boda Klótild, Zlinszky Ida és Aladár, Ellmann Elvira, Szmrecsányi Antal, Mihajlovics Melanie és Kornél, La Borda Gyula, Fodor Irén.

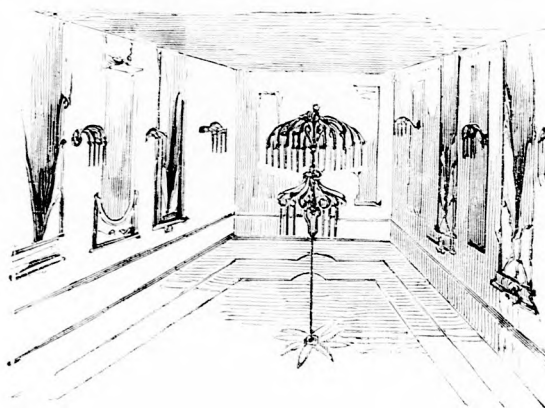
Részben megfejtették: Moes Laura, Fuchs Hermína, Rothfeld Hermína, Rátky Béla, Molnár Béla, Léderer Samu, Térü Gyula, Eislitzer

Hermína, Potta Jóska, Ausländer Gyula, Kóczán Gábor és László, Balogh Ilona, Viesel Janka, Epstein Gyula, Grünwald Kornél, Polifka Ferencz, Salzberger Ede, Frommer Gyula, Stankovics Gyula, Pataki Gábor, Nagy Gyula, ifj. Macher Ernő, Trsztyánszky Géza, Kastal F.

A »KIS LAP« X. köt. 3-ik és 5-ik számában megjelent rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Sivó Mariska, Böhm Béla, Hüttér Károly.

KÉPREJTVÉNY.

is

Kis Értesítő.

A dunamelléki árvíz kárvallottak fölségelésére a „K i s L a p”-hoz beküldöttek: *Okolicsányi Gizella, Anna, Erzsé és Gusztó* 3 fto. — *Duha Sándor* 1 aranyat. — *Bergel Dávid* 1 fto, mely összeget a fővárosi árvíz-bizottságnak átszolgáltattam.

Forgó bácsi.

Nyugta.

4 ftról s 1 aranyról, mely összeget alóli bizottság a »KIS LAP« t. szerkesztőjétől az árvíz-károsultak fölségélyezésére köszönettel átvett. Budapest, 1876. évi márczius 20.

Az árvíz bizottság nevében.

Sztupa György, elnök.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Lintner Sándor és Géza. Jó kívánságotok kedvesen veszem s hálás szívvel viszonzom. — **Hankos Gizella.** Nyílt levélben csak reclamatiót szabad küldeni, azaz olyan dolgokról lehet csak írni, melyek a »KIS LAP« anyagi dolgaira (előfizetés, fölszólamlás stb.) vonatkoznak — nem pedig a szellemiekre (rejtvény megoldása stb.) különben 8 kr büntetés jár a levélért. —

Küzdényi Zsina és Bella. A küldeményt nem vettem. Utközben elveszhetett. — **Alföldy Berta.** Ugyanez már egyszer előfordult s azóta számos változatokban küldötték már be. Valami egyébbel próbálkozzál. — **Nuricsán Erzsébet.** A legszívesebben tettem. — **B. Ilonka.** Ki, mi az a B? Nekem egész név kell. Egyébkint a kis elbeszélést elküldheted neved teljes aláírásával, s aztán a kettőt együvé foglalva lehet talán kiadni. — **B. Jeszenszky Béla.** Az adoma nagyon mulatságos. De mert felekezeti tréfa, melyet nem minden kis olvasóm értene meg, nem közölhetem. — **G. G. Budapest.** Gvarlócska fordítás biz az. — **Rotschnek Jenő.** Az egyiket megrajzoltatom. — **D. Julia. Bécs.** A dolgozat szép fölfogásról s nagy szorgalomról, különösen pedig meglepő készütségről tanuskodik. Fére is tettem egyes javítgatások végett s úgy hiszem, hogy akkor tán sorát lehet keríteni. — **Földvály László.** Ügyes: meg fogom rajzoltatni. — **Nagy Ernő.** A szó, mely munkácskád alapjául szolgál, összetett szó. De ez még hagyjjan — csak a rímek ne volnának gyöngék. Aztán »tata« alatt inkább »várost« kellett volna értetni, mint »atyát.« — **Scheer Emil.** Elég ügyes verselés, ha a tied. A história vége azonban nem az, amit költői igazságtételnek szoktok mondani: mért fálja föl a macska a szófogatatlan egérkével az intó egéranyát is? — **Szmracsányi Margit és Pista** szívárványos pingálmányai a szerkesztőség falán diszül ragyognak. — **Duha Sándor.** Adakozásra a »KIS LAP« nem szólít föl senkit. Az inség magától beszél. Ha ki teheti, az ugy is küld; ha ki nem teheti az csak fájdalmasan vesszi a fölszólítást. — **Léderer Samu.** Épen a közelebb mult számok egyikében van szóban, rajz-

ban ismertette azon tárgy, melyet te is tolladra vettél. Kis dolgozatod különben jó: csak arra figyelmeztetek, hogy a magyar nem használ *Némethont*, hanem ír *Németországot*, *Franciaországot* stb. Csak Magyar hon hon-a a magyar-nak? — **Faragó Béla.** Köszönöm a kedves ajánlódokat és kívánatodhoz képest, legott átszolgáltattam egy szenvedő családnak. — **Epstein Gyula.** Már régen jelent meg ugyanez. Különben tavaszszal nem is időszerű. — **Balogh Dani.** A második kísérlet jobban sikerült. — **Ausländer Gyula.** Sikerült. Meg fog jelenni. — **Festetics Géza és Mariska.** A történeti nevet értitek T. alatt, vagy egy most élőt? Ezt írjátok meg. Maga a rejtvény szabatosan van megszerkesztve. — **Rónay János.** Hála az Égnek, hogy megláboltad a bajt! Feltűnő előttem, hogy hosszalod a »Klári néni növendékei« című elbeszélést. Eddig még mind csak panaszos leveleket kaptam, hogy mért van már vége. Különben: a legrövidebb betegség is hosszabb a leghosszabb elbeszélésnél. Igaz-é. Janika. — **Molecz Károly.** Az egyik távol esik, a másik már megjelent. A főlészalást átadtam a kiadó hivatalnak. — **Szekerák Alexandra.** A levél bizonyára odaveszett, mert Forgó bácsi minden levelet tekintetbe vesz. — **Szervánszky Ida.** A leírás igen ügyes. Meg is fog jelenni. A mellékletnek különösen megörültem s a többiek sorában helyet foglalt. A viszonzás el nem fog maradni. — **Spitzer Arthur.** A verseske, ha kusza nem volna, beválnék. Első fele

különben ismerős előttem. — **Gutman Hermína és Jenny.** A képrejtvénynek némi politikai melléke van, amit a »KIS LAP« kerül. A vers jó-akaratról tanuskodik. A baj a fővárosban hála Istennek korán sem akkora mint gondoljátok. Maga Pest alig szenvedett, csak Buda egy része. Ó-Buda és Uj-Pest érzi az elem haragjának súlyát. Szécsenyi csakugyan kitünteté magát az 1838-ki árvízben, de Kárpáthy Zoltán csak regényes alak, még pedig a jeles Jókai hasonlózimű, pompás elbeszélésében, melyben az árvíz leírása magában is egy kis remek. — **Szmrecsányi Antal.** Az első régi nagyon. A másik tán fölöttebb könnyű. Valami fogasabbat küldj, kis öcsém. — **Sztánkovics Gyula.** Ez is összetett szó, ami a megfejtést ok nélkül megnehezíti. — **Boglári 2-ik oszt. növendékek.** Isten áldja meg jó szíveteket! Az egyes adakozók nevét ide írom: Kaiser Hedvig és Pál, Fránk Szidónia és Károly. Kohn Pál, Hochstädter Mór, Fein Adolf. Simon Adél. Günsberger Ármin, Zinger Erzs. B. D. urnak adjátok át üdvözetemet és elismerésemet. — **Novák Etelka.** Köszönöm a te s kedves szüleid meghívását. Olybá veszem mintha élveztem volna a jó magyar vendéglátást. De a baj itt a fővárosban, melyet hatalmas kőpartjai megvédtek a víz rohamától, nem akkora mint egyes leírások vagy tulzások után vélnétek. De ha baj volna is: Forgó bácsi oda nem hagyhatná állását. Mint a jó katona, addig áll, ameddig bír. Még egyszer köszönet a szeretetreméltó megemlékezésért.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel figyelmeztetjük azon olvasóinkat, kiknek előfizetése e hó végével lejár, hogy a lap pontos szétküldhetése érdekében előfizetéseket mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési feltételek:

Félévre 2 frt 40 kr.
Negyedévre 1 frt 20 kr.

Az előfizetési pénzek (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) az „Athenaeum“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 7 sz. intézendők.

A „KIS LAP“ Kiadó-hivatala.

BŐJTI HAL. (Lásd a 203. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, 7-ik sz. Athenaeum-épület.

Kiadja és nyomatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.